

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Uitgegeven door Sandra Michiels
Informatie DBB-OPL-BSO-BELEID-001 PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN
Datum 20 februari 2021
Versie 1.0

Documenthistorie

Versie	Status	Datum	Auteur	Opmerkingen
0.1	Concept	20-02-2020	Sandra Michiels	Eerste volledige versie
1.0	Definitief	?	Sandra Michiels	

Voorwoord en verantwoording

BSO De Bijenkorf wil kwalitatief goede kinderopvang bieden. Wij werken aan de hand van diverse beleidsplannen en protocollen. Een van de belangrijkste beleidsplannen is het pedagogisch beleidsplan. Wij stellen eisen aan dit beleidsplan en de uitvoering daarvan op de werkvloer. Daarnaast zijn wij ook gericht op verbetering van de pedagogische kwaliteit, door kritisch te blijven kijken naar ons pedagogisch handelen.

Het pedagogisch beleidsplan is geen starre methode, maar zal altijd in beweging blijven. Opvoedkundige inzichten veranderen, maar ook de samenstelling van het team of de wensen van ouders kunnen aanpassingen van het pedagogisch beleid tot gevolg hebben.

BSO De Bijenkorf biedt opvang aan kinderen van 4 tot 13 jaar en is voor iedereen toegankelijk. Dit pedagogisch beleidsplan is geschreven voor de doelgroep “Kinderen van 4-13 jaar” en geeft ouders inzicht in de werkwijze en het opvoedingsklimaat dat BSO De Bijenkorf biedt aan kinderen van 4-13 jaar, opdat zij hun kind(eren) in tevredenheid achter kunnen laten.

Binnen de teamvergaderingen proberen wij ook de onderwerpen uit het pedagogisch beleidsplan te bespreken. Deze onderwerpen hangen samen met 1 van de 4 pedagogische competenties die beschreven worden in dit pedagogisch beleidsplan:

- persoonlijke competentie
- sociale competentie
- emotionele veiligheid
- normen, waarden en cultuur

1. Visie en pedagogische uitgangspunten

Onze visie op de ontwikkeling van kinderen

Ontwikkeling betekent letterlijk vooruitgang/groei. Wij gaan ervan uit dat ieder kind de drang in zich heeft om zich te ontwikkelen en dat doet op zijn eigen manier, in zijn eigen tempo en op basis van aanleg en temperament.

Een kind ontwikkelt zich op verschillende gebieden:

- Lichamelijke/motorische ontwikkeling
- Geestelijke/verstandelijke ontwikkeling
- Sociale ontwikkeling
- Emotionele ontwikkeling
- Taalontwikkeling

De ontwikkeling van het kind wordt door vele factoren beïnvloed: door aanleg, persoonlijke geschiedenis, directe omgeving, maatschappelijke verbanden en de grote maatschappij. De BSO is een van de maatschappelijke verbanden en wij zijn dan ook van mening dat wij een bijdrage kunnen leveren aan de algehele ontwikkeling (dus op de verschillende ontwikkelingsgebieden) van het kind, daar wij ook medeopvoeders zijn.

Het belangrijkste dat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is vertrouwen, in zichzelf en in anderen. Voorop staat dat een kind mag zijn zoals het is; dat er respect is voor de eigenheid van ieder kind.

Onze visie op opvoeden:

Opvoeden is een doelbewuste activiteit van de opvoeder om een onvolwassene te helpen volwassen te worden. De rol van de volwassenen is er op gericht om het kind te ondersteunen, een duwtje in de rug te geven en zijn (zelf)vertrouwen te stimuleren, zodat hij zelfstandig door het leven leert gaan. De ondersteuning die een kind nodig heeft verandert naarmate hij groter en zelfstandiger wordt. Geleidelijk aan gaat het kind steeds meer zelf ondernemen.

Wij vinden het hierbij belangrijk:

- dat wij de kinderen de ruimte geven voor hun ontdekkingsdrang.
- dat wij inspelen op hun steeds groter wordende behoefte aan informatie.
- dat wij de inhoud van de ondersteuning steeds aanpassen aan het ontwikkelingsstadium van het kind.

De pedagogisch medewerkers van de BSO zijn deskundig op het gebied van de opvoeding en verzorging van kinderen. Zij zorgen voor een breed en gevarieerd aanbod van activiteiten waarin elk kind van de groep gerespecteerd wordt.

Onze visie op buitenschoolse opvang:

De BSO is een verantwoorde en plezierige aanvulling op de opvoeding van thuis.

Dit wordt bereikt door:

- het contact met andere kinderen;
- het activiteitenaanbod;
- de ruimtes van de BSO: veilig en uitdagend;
- het contact met meerdere, vaste en deskundige volwassenen.

BSO De Bijenkorf neemt de verantwoordelijkheid op zich om op een positieve manier bij te dragen aan de ontwikkeling van kinderen.

Pedagogisch medewerkers kunnen kinderen op diverse manieren ondersteuning bieden bij hun ontwikkeling:

- **Emotioneel ondersteunen:** Laten merken dat je betrokken bent bij wat kinderen beleven, voelen en ervaren. De pedagogisch medewerker biedt emotionele ondersteuning door bijv. te troosten, oogcontact te maken, toe te lachen, belangstelling te tonen, uit te lokken, aan te moedigen en te prijzen. Kinderen kunnen ook door het contact met andere kinderen emotionele ondersteuning ervaren.
- **Respect voor autonomie:** Ruimte geven aan de kinderen voor eigen initiatieven, ideeën en wensen, en hier positief op ingaan. De pedagogisch medewerker respecteert de autonomie van het kind door hem zoveel mogelijk gelegenheid te geven om zelf op onderzoek uit te gaan en hem te respecteren in wie hij is, in wat hij zelf onderneemt en in de keuzes die hij maakt.
- **Structuur bieden en grenzen stellen:** Houvast geven door ervoor te zorgen dat de situatie duidelijk is en blijft voor de kinderen. Kinderen ruimte geven om zelf dingen te doen betekent natuurlijk niet dat kinderen alles mogen. Regels worden samen met de kinderen vastgesteld. Regels zijn nodig omdat kinderen met elkaar de ruimte gebruiken.
- **Informatie en uitleg geven:** Vragen serieus nemen en aansluiten bij de behoefte, het niveau en de belevingswereld van de kinderen. Een kind heeft informatie en uitleg nodig om de wereld te leren begrijpen.

Ons pedagogisch doel

Wij willen kinderen opvoeden, begeleiden en een klimaat voor hen scheppen, waarin zij verder geholpen worden met hun ontwikkeling tot evenwichtige en zelfstandige mensen, waarin ze kunnen leren om respect te ontwikkelen voor zichzelf en anderen, op te komen voor zichzelf, zelfstandig te zijn en sociaal vaardig. Wij streven er naar een sfeer te creëren waarin de kinderen zich veilig en prettig voelen, leren vertrouwen te hebben in eigen kunnen.

Onze pedagogische uitgangspunten

- De BSO is een voorziening waar kinderen een deel van hun tijd doorbrengen. Het gaat om de tijd die ze vrij zijn van school, vrije tijd dus.
- De BSO biedt kinderen een pedagogisch verantwoord en veilig onderkomen.
- Kinderen staan centraal. Er wordt gezocht naar een evenwicht tussen geborgenheid en veiligheid (basis voor zelfvertrouwen) en uitdaging (basis voor zelfstandigheid).
- Binnen de BSO heeft ieder kind recht op individuele aandacht en zorg, waarbij het belang van de groep als geheel in het oog gehouden wordt. Het individu mag niet lijden onder de groep, zoals de groep niet mag lijden onder het individu.
- De kinderen hebben binnen de mogelijkheden en verantwoordelijkheden van de BSO een grote keuzevrijheid in spel- en contact situaties en dat er voldoende ruimte is om buiten te spelen.
- Elk kind is een uniek individu en moet als zodanig geaccepteerd, gewaardeerd en gerespecteerd worden, want zo kunnen zij zich ontwikkelen in hun eigen tempo.

- Wij nemen niet de opvoeding van het kind over van de ouders, maar beschouwen onszelf wel als medeopvoeders.
- Het is belangrijk dat ouders ervan overtuigd zijn dat de BSO een goede plaats is voor hun kind.
- Binnen de BSO kunnen kinderen van elkaar leren, ontwikkelen ze een saamhorigheidsgevoel en leren rekening te houden met elkaar.

2. Basisvoorwaarden

Om de genoemde doelstellingen te verwezenlijken is het noodzakelijk dat aan een aantal basisvoorwaarden wordt voldaan. Dit zijn allemaal aspecten die te maken hebben met de fysieke en geestelijke veiligheid van het kind.

- Fysieke veiligheid houdt in dat de inrichting van het gebouw en de speel- en leefmaterialen veilig zijn en dat er maatregelen getroffen zijn voor hygiëne en veiligheid. Wij zijn ons er van bewust dat de zorg voor fysieke veiligheid soms de drang naar zelfstandigheid en vrijheid in de weg staat.
- Geestelijke veiligheid houdt in dat het kind zich veilig voelt in de groep, bij de pedagogisch medewerkers en in de dagelijkse gang van zaken.

De locatie

BSO De Bijenkorf heeft de beschikking over 1 BSO locatie gevestigd aan de Grotestraat 3, 5841 AA Oplou.

Algemeen

De ruimte moet veiligheid en rust garanderen, ze moet gezellig, vertrouwd en uitnodigend zijn. Ze heeft als doel de zelfstandigheid van de kinderen te vergroten, bewegingsvrijheid en uitdaging te bieden, maar ook de mogelijkheid te geven om zich terug te trekken. Deze doelstellingen worden gerealiseerd door:

- zorg te dragen voor een sfeervolle, kindvriendelijke inrichting en aankleding.
- het inventaris af te stemmen op de behoeften van kinderen van 4-13 jaar.
- overzichtelijke schone ruimtes te creëren, zodat pedagogisch medewerkers goed overzicht kunnen houden op de kinderen, zonder dat kinderen zich gecontroleerd voelen.
- binnen de beschikbare ruimtes verschillende hoeken te creëren.

De BSO beschikt over 1 lokaal, grenzend aan een ruime buitenspeelplaats. Naast de groepsruimte is een aangrenzend toilet voor de BSO kinderen.

Groepsindeling en groepsgrootte

Op de locatie van BSO De Reuzenbijtjes is 1 BSO groep gevestigd. Binnen deze locatie worden dagelijks kinderen opgevangen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar. Er worden maximaal 20 kinderen opgevangen op deze locatie.

De kinderen van de BSO verlaten hun basisgroep op de volgende momenten:

- De kinderen verlaten hun basisgroep als zij naar buiten gaan. Dit kan zijn wanneer zij gaan spelen op de buitenspeelplaats, in de speeltuin of met een uitstapje meegaan buiten de

poorten van de BSO. Voor uitstapjes buiten de poorten van BSO De Bijenkorf hebben we een apart protocol “uitstapjes met kinderen”.

Binnen de BSO worden kinderen in de leeftijd van 4-13 jaar samen opgevangen. Dit heeft een aantal voordelen:

- Jonge kinderen kunnen worden gestimuleerd in hun spel door oudere kinderen.
- Oudere kinderen kunnen hun zorgzaamheid ontwikkelen voor jongere kinderen.
- De kinderen kunnen gedurende de hele opvangperiode in dezelfde groep blijven
- Kinderen uit 1 gezin kunnen bij elkaar in de groep.

Er zijn ook nadelen aan het grote leeftijdsverschil. De jonge kinderen kunnen het spel van de oudere kinderen storen of de oudere kinderen kunnen te overheersend zijn in de groep. De pedagogisch medewerkers zorgen er voor dat iedereen binnen de groep voldoende ruimte krijgt.

Pedagogisch medewerkers BSO De Bijenkorf

Op de BSO van De Bezige Bijtjes werken allemaal pedagogisch medewerkers in (vast of tijdelijk) dienstverband. Zij beschikken over één van de in de CAO Kinderopvang genoemde opleidingseisen. Ziekte en afwezigheid van de vaste pedagogisch medewerkers wordt zoveel mogelijk opgevuld door vaste invalkrachten, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met “bekende” gezichten voor de kinderen. Wij proberen voor de kinderen en hun ouders zoveel mogelijk vaste en vertrouwde gezichten op de groep te hebben.

Vrijwilligers

Er zijn geen vrijwilligers werkzaam binnen BSO De Bijenkorf.

Verklaring Omtrent Gedrag

Alle medewerkers van BSO De Bijenkorf moeten voor aanvang van de dienstbetrekking een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) hebben. De VOG toont aan dat een medewerker geen strafbare feiten heeft gepleegd waardoor hij niet met kinderen mag werken.

Elke nieuwe medewerker wordt ingeschreven het Personenregister Kinderopvang. Via het personenregister worden alle gekoppelde medewerkers continue gescreend op een geldige VOG.

Ondersteuning beroepskrachten door andere volwassenen

De pedagogisch medewerkers kunnen op verschillende manieren ondersteund worden door andere volwassenen:

- De leidinggevende kan inspringen op de groep wanneer dit nodig is.
- Medewerkers kunnen de hulp inroepen van de leidinggevende wanneer zij twijfels hebben over de ontwikkeling van een kind of zich zorgen maken over een kind.
- Wanneer een pedagogisch medewerker alleen op een groep staat en extra ondersteuning nodig heeft, dan dient zij de leidinggevende hiervan op de hoogte te stellen. Dan kan na overleg eventueel een tweede pedagogisch medewerker ingeschakeld worden.

Pedagogisch coach/ Beleidsmedewerker

Per januari 2019 is het volgens de wet IKK verplicht om een pedagogisch coach/beleidsmedewerker in dienst te hebben. Dit zal als volgt ingezet moeten worden: 50 uur per locatie voor de beleidsmedewerker en 10 uur per fte aan coaching die verplicht is. De coach zal de pedagogisch medewerker(s) coachen in de uitvoering van hun werkzaamheden. Het gaat dat om

een specifieke hulpvraag van de pedagogisch medewerker. BSO De Bijenkorf heeft 1 opgeleid pedagogisch coach in dienst.

Leidster-kind ratio

Bij de samenstelling van de groep en de leidster-kind-ratio houdt BSO De Bijenkorf zich aan de rekentool die opgesteld is door het Ministerie van SZW. De rekentool wordt gebruikt bij het roosters maken voor het bepalen van het aantal pedagogisch medewerkers op de verschillende groepen.

Op de BSO mogen er voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Tevens geldt inzet van minimaal de helft van de benodigde pedagogisch medewerkers

Op vrije (studie)dagen en in de vakanties is dezelfde drie-uursregeling van toepassing als op het KDV, op voorwaarde dat minimaal 10 uur aaneengesloten opvang geboden wordt. Per dag wordt dan niet meer dan 3 uur afgeweken van de BKR.

Wij kijken mogelijk af van de BKR op de volgende momenten:

- Tussen 07.30 en 08.30 uur
- Tussen 12.45 en 14.15 uur
- Tussen 17.30 en 18.30 uur

Het vierogen-principe en de achterwacht

Het vierogen-principe is niet verplicht op de BSO. Op de locatie is naast de pedagogisch medewerker van de BSO bijna altijd iemand aanwezig op kantoor of in het aangrenzend woonhuis waarvan altijd iemand onaangekondigd binnen kan komen. Wanneer er maar 1 pedagogisch medewerker aanwezig is in het gebouw, is het zo geregeld dat ofwel de leidinggevende aanwezig is, ofwel dat er een "achterwacht" opgeroepen kan worden in geval van een calamiteit die binnen 15 minuten ter plekke kan zijn. Er hangt een lijst met de telefoonnummers van deze achterwachten op een centrale plaats in de groepsruimte.

Oudercommissie

De oudercommissie van heeft adviesrecht bij elk voorgenomen besluit over kwaliteitsbeleid, voeding, opvoeding, veiligheid, gezondheid, hygiëne, spel- en ontwikkelingsactiviteiten, klachtenregeling, klachtencommissie en prijswijzigingen in de kinderopvang. In de praktijk kan een spanningsveld ontstaan tussen de belangen van de ouders en de verantwoordelijkheid van voor een goede bedrijfsvoering. In dergelijke situaties moet een beroep gedaan kunnen worden op een onafhankelijke commissie die hierin adviseert. Ouders kunnen zich dan richten tot de Geschillencommissie Kinderopvang.

De oudercommissie is regelmatig op zoek naar nieuwe ouders.

Vervoer tussen school en de BSO

Ouders die hun kind aan ons toevertrouwen, kunnen erop vertrouwen dat het schoolvervoer op een goede, verantwoorde manier zal plaatsvinden. De kinderen worden op een vaste plaats op school opgehaald en door middel van busjes vervoerd naar de BSO. De school weet welke kinderen er op welke dag naar de BSO toe gaan.

Hygiëne en veiligheid

Om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, is een veilige en schone ruimte voor elk kind van groot belang. We onderscheiden veiligheid en hygiëne ten opzichte van de kinderen, de pedagogisch medewerkers, het gebouw en de inventaris.

Naar aanleiding van de invoering van de wet IKK is er een nieuw beleid “Veiligheid & Gezondheid” geschreven. In dit beleid staat onder meer beschreven hoe wij omgaan met:

- grote risico's en eventuele getroffen maatregelen
- het leren omgaan met kleine risico's
- de achterwachtregeling
- het vier-ogenprincipe
- Kinder- EHBO en BHV

Het wenbeleid

Om een basis te leggen voor een vertrouwensrelatie tussen kinderen, ouders en de groep van BSO mogen kinderen na het intakegesprek waar de kinderen zelf bij zijn de middag blijven spelen.

Nieuwe kinderen op de BSO

Wanneer een kind nieuw op de BSO komt zal er een intakegesprek plaatsvinden tussen kind/ouders en de pedagogisch medewerker van de groep. Daarnaast mogen ze aansluitend aan het intakegesprek de middag enkele uurtjes blijven spelen. Dit wenmoment vindt plaats voordat de daadwerkelijke opvang van start gaat en heeft als doel dat het kind went aan de groep en dat pedagogisch medewerkers het kind leren kennen. Het wenmoment zal geen hele middag duren, maar maximaal 3 uurtjes. Ouders brengen dan ook zelf hun kind naar de BSO. Wij halen geen wenkinderen uit school. Dat doen wij pas als de daadwerkelijke opvang begonnen is. Alhoewel wij het wennen dringend adviseren, kiezen sommige ouders er bewust voor geen gebruik te maken van dit wenmoment.

Aandachtspunten voor het wenmoment:

- We accepteren dat een kind verdrietig kan zijn en tonen hiervoor begrip.
- We stellen in het begin weinig eisen aan het kind, zodat het kind de kans krijgt om rustig te wennen aan de omgeving, de pedagogisch medewerker en de kinderen.
- We geven het kind de tijd om te wennen aan de nieuwe situatie.
- We besteden vooral in het begin extra tijd en aandacht aan het kind.
- We bieden het kind een vast dagritme aan.
- We zorgen ervoor dat het kind zich snel thuis gaat voelen in de groep. Dit kan door bijvoorbeeld wat extra aandacht aan het kind te geven, door samen een activiteit te doen of door het kind te betrekken in het groepsproces.

Mentoren

Ieder kind heeft een eigen mentor. De mentor is werkzaam op de groep van het betreffende kind. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders, wanneer een ouder ergens mee zit of zich zorgen maakt over zijn/haar kind. De mentor is een van de vaste gezichten van het kind, maar naast de mentor heeft het kind natuurlijk ook andere pedagogisch medewerkers om zich heen. Dat betekent dan ook dat ouders ook contact hebben met de andere pedagogisch medewerkers van de groep. De mentor hoeft niet altijd aanwezig te zijn. In het intakegesprek wordt aan ouders verteld wie de mentor van het kind is. Tevens is voor ouders in Bitcare te zien aan welke mentor hun kind gekoppeld is.

Regelmaat

Ondanks de grote mate van zelfstandigheid van de kinderen van de BSO, vinden wij het belangrijk dat er wel een vaste regelmaat is voor de kinderen. Daarom werken wij binnen de groep met een "dagritme". Voor de meeste kinderen is het belangrijk om te weten waar ze aan toe zijn, zodat ze zich veilig kunnen voelen. Een vast dagritme biedt het kind houvast.

Openingstijden en dagdelen binnen de BSO

VSO	Maandag, Dinsdag, woensdag, Donderdag en vrijdag : 07.30-08.30 uur
NSO	Maandag, Dinsdag, woensdag, Donderdag en vrijdag : 14.00-18.30 uur
Vakantieopvang	Maandag, Dinsdag, woensdag, Donderdag en vrijdag : 07:30-18:30 uur

DagindelingDagindeling BSO De Bijenkorf

7.30-8.30 uur: kinderen worden door ouders gebracht naar de BSO. Kinderen die n og moeten ontbijten gaan rustig aan tafel hun ontbijt dat ze van huis meenemen opeten. Andere kinderen gaan vrij spelen tot ze naar school gebracht worden.

14.00 uur: Kinderen worden uit school gehaald en melden zich bij de PM'er. Kinderen mogen vrij gaan spelen en hebben ze keus of ze dit binnen of buiten doen.

15.00 uur: Er wordt aan de tafels fruit en water/thee aangeboden. Kinderen laten weten wat ze willen eten en dit wordt direct gegeven of eerst geschild. Water en/of thee laten we de kinderen zoveel mogelijk zelf inschenken. Kinderen mogen zelf kiezen hoeveel ze eten en drinken. Als de kinderen klaar zijn, mogen ze van tafel en hoeven ze niet te wachten tot iedereen klaar is. Ze ruimen zelf hun beker op. Aan tafel worden bijzonderheden en de activiteit verteld van die middag.

Voordat we aan tafel gaan, hoeven de kinderen de ruimte niet op te ruimen zodat ze hun spel kunnen herpakken na het eten, alleen de tafels worden leeggemaakt zodat we hieraan kunnen eten. Na het eten poetsen de PM'ers de tafel .

15.30 uur: Er wordt een activiteit aangeboden waar kinderen aan mee kunnen doen. We proberen zoveel mogelijk de kinderen te stimuleren om de activiteit af te maken, maar hebben eigen keus om tijdens de activiteit te stoppen. Daarnaast kunnen kinderen tijdens de activiteit aanschuiven om mee te doen. Ook mogen de kinderen vrij spelen.

16.30 uur: De activiteit wordt afgerond en opgeruimd. De groepsruimte wordt zoveel mogelijk door de kinderen opgeruimd die met het materiaal gespeeld hebben maar we helpen elkaar zoveel mogelijk. Er wordt hierna een tussendoortje uitgedeeld die kinderen tijdens het spelen kunnen opeten.

16.40 uur: We gaan (mits het weer het toelaat) buiten spelen en proberen dit zoveel mogelijk te stimuleren.

17.00 uur: Kinderen worden opgehaald of gaan zelf naar huis. Ze melden zich af bij de PM'er.

Dagindeling vakantie/ studiedag

- 7.30 tot 9.30 uur: inloop kinderen
- 9.45 uur: aanbieden van cracker/peperkoek etc. met water/thee.

- 10.15 uur: aanbieden van activiteit en/of vrij spel
- 12.00 uur: broodmaaltijd
- Tussen 12.00-14.30 uur vrij spel of rustmoment
- 14.45 uur: aanbieden van fruit en water/thee
- 15.15 uur: aanbieden van een activiteit en/of vrij spel
- 16.30 uur: BSO opruimen en kinderen worden opgehaald.

Postvakjes

Alle kinderen hebben een postvakje met hun naam erop, waar ze hun eigen spulletjes in kunnen doen. Dit postvakje wordt ook gebruikt om knutselwerkjes in te doen die kinderen gemaakt hebben die mee naar huis genomen mogen worden.

Contracten

Er zijn verschillende contracten mogelijk voor de opvang op de BSO. Een contract kan opgesteld worden voor alleen de 40 schoolweken per jaar of voor alleen opvang gedurende de vakantieweken. Een combinatie hiervan kan natuurlijk ook.

Incidenteel afnemen extra dag(deel)

Wanneer een ouder een extra dag (deel) wil afnemen, die buiten de vaste contracturen valt, dan kan deze aangevraagd worden via ons online systeem Bitcare. Het incidenteel afnemen van een extra dagdeel is mogelijk wanneer de groepsgrootte dit toelaat en het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft.

Vrije tijd, spelen en activiteiten

Vrije tijd

Vrije tijd wordt het gekenmerkt door het speelse, het niet functionele bezig zijn:

- Bezig zijn is belangrijker dan presteren en dat kinderen spelen en daaraan plezier beleven is belangrijker dan wat ze daarbij leren.
- Op school zijn de activiteiten doelgericht, maar in hun vrije tijd bepalen kinderen zelf wat zij doen, hoe zij dat doen en met wie. Dit sluit niet uit dat kinderen, vooral in de vakantieperioden, ook behoefte kunnen hebben aan georganiseerde activiteiten.
- De sociale contacten van de kinderen zijn belangrijker dan het product van een activiteit; Zij leren in deze contacten spelenderwijs een aantal dingen die van invloed zijn op hun persoonlijkheidsontwikkeling (sociaal inzicht, overleg, sociale vaardigheden)

Kinderen mogen op de BSO de wijze waarop ze hun vrije tijd besteden zelf bepalen. Het kind is vrij om wel of niet mee te doen aan een bepaald spel of activiteit. De houding van de pedagogisch medewerker is uitnodigend; Ze probeert met enthousiasme en een interessant aanbod de nieuwsgierigheid van het kind te prikkelen. Het is van belang dat er een goede balans is in het aanbod tussen de georganiseerde activiteiten en vrij spel. Te veel georganiseerde activiteiten betekent dat een kind niet meer leert om zichzelf te vermaken. Anderzijds is het aanbod van uitsluitend vrij spel te weinig uitdagend voor de meeste kinderen. Ze willen juist iets nieuws leren en hun vaardigheden oefenen.

Spelen

Spelen en kinderen horen bij elkaar. Spel is een essentieel aspect van de ontwikkeling van het kind. Door middel van spel kan een kind zich op alle niveaus ontwikkelen. Spelenderwijs ontdekt het kind allerlei mogelijkheden met betrekking tot zichzelf, het speelgoed en zijn omgeving.

Wat vinden wij belangrijk om goed te kunnen spelen?

- Een ontspannen sfeer tussen de pedagogisch medewerkers onderling en tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen, zodat een kind zich veilig kan voelen.
- Er moet tijd zijn om individueel te kunnen spelen (vrij spel) en er moet daarnaast ook tijd zijn om begeleid te spelen (bijvoorbeeld groepsactiviteiten). Daarin moet een evenwicht gevonden worden.
- Een kind moet in zijn eigen tempo kunnen spelen. Hij/zij moet zichzelf kunnen zijn.
- De ruimte moet geschikt zijn om goed en veilig te kunnen spelen.
- Het spelaanbod moet volledig en gevarieerd zijn. Het moet aansluiten bij de leeftijd van het kind en moet de verschillende ontwikkelingsaspecten bevorderen.

In de vakantieweken stellen de pedagogisch medewerkers een vakantieprogramma vast aan de hand van een thema, welke op diverse manieren wordt uitgewerkt met en door de kinderen.

Buiten spelen

De BSO biedt kinderen de mogelijkheid om veel buiten te spelen. Buiten spelen is voor kinderen heel belangrijk. Het buiten spelen biedt meer vrijheid op verschillende gebieden:

- Kinderen wisselen buiten gemakkelijker van activiteit en nemen initiatief tot gebruik van ander materiaal. Het gebruik van de buitenspeelruimte is minder gestructureerd en kinderen hebben meer de ruimte zich te ontplooiën. Ze kunnen buiten hun energie kwijt. Ze kunnen zich uitleven en ontladen.
- Het contact met andere kinderen kan vrijer zijn, de kinderen hebben volop de mogelijkheid om sociale contacten aan te gaan en zelf problemen op te lossen. (sociale ontwikkeling).
- Buiten spelen betekent ook dat kinderen in contact komen met natuurverschijnselen zoals de zon, de natuur, planten en dieren, vogels en insecten en met de wisseling van de seizoenen. Dit heeft op kinderen een uitdagende werking. Ze ontdekken steeds weer nieuwe dingen tijdens het buiten spelen.
- Kinderen spelen ook buiten als het regent, ze kunnen dus ook vies worden.

Spelmateriaal

Door de aanwezigheid van bewegings- en zintuiglijk materiaal, van constructie- en expressiemateriaal in de BSO, komt het kind tot verschillende spelvormen. Bij de aanschaf van spelmateriaal voor de BSO letten we er op dat alle facetten van de ontwikkeling van kinderen aan bod komen en dat er rekening gehouden wordt met de behoeften van de kinderen in verschillende leeftijden.

Activiteiten

Creatieve activiteiten

Creativiteit is de aandrang en de vaardigheid om nieuwe dingen tot stand te brengen. Om creatief te zijn moet je flexibel kunnen denken en dat heeft een positieve invloed op de cognitieve ontwikkeling. Een kind kan in zijn creatieve activiteiten ook bijvoorbeeld emoties kwijt. Door kinderen de vrijheid te

geven binnen de creatieve activiteiten en de mogelijkheid te bieden tot experimenteren komen kinderen tot nieuwe inzichten en een bredere kijk op de wereld om hen heen.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Bij het begeleiden en stimuleren van de creatieve ontwikkeling hebben pedagogisch medewerkers ook oog voor het emotionele aspect.
- Pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de creatieve activiteiten aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van het kind.
- Pedagogisch medewerkers bieden kinderen verschillende creatieve activiteiten aan:
  - o Beeldende expressie
  - o Bewegingsexpressie
  - o Muzikale expressie
  - o Verbale expressie

Muziek, lezen en voorlezen

Er is aandacht voor muziek en lezen op de BSO. Muziek en lezen hebben een positieve invloed op de ontwikkeling van een kind ze bevorderen de onderlinge verbondenheid tussen kinderen en versterken het vertrouwen tussen kind en pedagogisch medewerker. Muziek maken, luisteren naar verhalen en kijken naar plaatjes vergroten de bewustwording van het kind. Kinderen leren hun gevoelens te verwerken, hun denkwereld en fantasie verbreden zich. Verder is het gunstig dat de sociale ontwikkeling wordt gestimuleerd. Kinderen die bewegen en dansen op muziek ontwikkelen hun motoriek en hun gevoel voor maat en ritme. Muziek en lezen verscherpen het luister- en concentratievermogen.

Wat betekent dit in de praktijk?

- Er wordt regelmatig met de kinderen gedanst op muziek.
- Er is een hoekje waar kinderen zich terug kunnen trekken om een boek te lezen.
- De BSO heeft een lidmaatschap bij de bibliotheek.

Overige activiteiten

Uitstapjes

Pedagogisch medewerkers zetten naast de hierboven genoemde activiteiten ook andere activiteiten op touw. Af en toe worden er ook uitstapjes georganiseerd naar bijv. de bibliotheek, de speeltuin of naar het bos. Deze activiteiten bevorderen het groepsgevoel en maken de wereld van het kind groter. Het is belangrijk dat de kinderen dingen doen die aansluiten bij hun ontwikkelingsniveau, dat ze genieten van het moment, dat ze plezier hebben en hun emoties kunnen delen. Ouders geven bij de aanvang van het schooljaar schriftelijk aan of zij wel/geen toestemming geven voor uitstapjes buiten de poorten van BSO De Bijenkorf.

Feestdagen

Op de BSO wordt ook aandacht besteed aan feestdagen zoals Sinterklaas, Kerstmis en Pasen. Deze feestdagen worden meegenomen in het activiteitenprogramma.

Verjaardagen

Van de verjaardag van een kind maken de pedagogisch medewerkers een bijzondere gebeurtenis. Hoe de jarige in het zonnetje wordt gezet is geheel zijn eigen keuze. Het ene kind wil het klein houden en een ander kind wil het uitgebreid vieren. Het kind mag op de stoel staan en er wordt voor hem/haar gezongen. En net als op school mag de jarige ook hier trakteren.

Kinderinspraak

Kinderinspraak vergroot de betrokkenheid en het verantwoordelijkheidsgevoel. Daarnaast vergroot het de kans dat activiteiten en het materiaal beter aan de wensen voldoen. Kinderinspraak is een uiting van respect voor de mening van kinderen. Als kinderen betrokken worden bij wijzigen en opstellen van regels dan houden ze zich er beter aan en spreken ze er elkaar op aan. Het is een stimulans voor de ontwikkeling van de sociale vaardigheden want ze leren onder andere onderhandelen en compromissen sluiten. Het is niet alleen goed voor kinderen. Het geeft de volwassenen namelijk ook inzicht in de belevingswereld van de kinderen. Jonge kinderen kunnen hun ideeën en wensen niet altijd concreet verwoorden. De pedagogisch medewerkers letten op hun signalen. Bij De Bijenkorf staat een doos waar de kinderen hun wensen in kunnen stoppen zodat de pedagogisch medewerkers weten wat er leeft bij de kinderen.

De ontwikkeling van kinderen van 4 tot 13 jaar

Algemeen

En ineens gaat het allemaal heel snel. Een kind groeit uit van een kleuter tot een schoolkind en dat gaat gepaard met een hele snelle ontwikkeling op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Want er zit een heel groot verschil tussen een 4-jarig kind dat net naar de basisschool gaat en een 12-jarig kind dat de basisschool alweer verlaat.

Op BSO De Bijenkorf kan de pedagogisch medewerker deze ontwikkeling van het kind positief beïnvloeden door er voor te zorgen dat het kind zich thuis voelt. Vanuit deze positieve sfeer kan het kind zijn natuurlijke behoefte en nieuwsgierigheid aanwenden om zijn eigen mogelijkheden verder te ontwikkelen. Zo komt het kind tot nog meer zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Voorwaarde hiervoor is dat een kind zich veilig en vertrouwd voelt en weet dat de volwassene beschikbaar is, als het kind deze nodig heeft. Daardoor krijgt het kind zelfvertrouwen en respect, wat kan leiden tot een optimale ontwikkeling in de verschillende ontwikkelingsgebieden:

Lichamelijke ontwikkeling

Binnen de lichamelijke ontwikkeling brengen we het volgende onderscheid aan:

- Grove en fijne motoriek
- Seksuele ontwikkeling

Motoriek

Belangrijk is de ontwikkeling van de grove motoriek. Kinderen kunnen niet lang stil zitten (moeten dat op school ook al de hele dag), en moeten daarom ook voldoende bewegingsmogelijkheden krijgen. De grove motoriek loopt altijd vooruit op de fijne motoriek. Rond het vijfde jaar gaat ook de fijne motoriek heel hard vooruit. Ze hoeven steeds minder geholpen te worden bij het spelen, eten en aankleden. Rond een jaar of 7 hebben de kinderen de meeste motorische vaardigheden wel onder de knie. De vaardigheden die ze daarna leren hebben meer te maken met een toenemende lichaamskracht en veranderende lichaamsverhoudingen dan met de ontwikkeling van de spieren.

Wanneer de puberteit intreedt (ergens tussen de 10 en 13 jaar), verandert er ineens weer heel veel in lichamelijk opzicht. Qua lengte (slungeligheid), vormen (meisjes krijgen borsten, worden ongesteld etc.), beharing etc. kinderen kunnen hierdoor futloos en humeurig worden en weten zich vaak geen raad met hun lichaam en gevoelens.

Seksuele ontwikkeling

Onder seksualiteit kun je alle gevoelens en gedragingen verstaan die te maken hebben met je eigen lichaam en dat van een ander. Dit veroorzaakt speciale (opgewonden, prettige) gevoelens bij jezelf en bij de ander. Kinderen komen dagelijks, via de media, ervaringen thuis of op straat in aanraking met positieve en negatieve aspecten van relaties en seksualiteit. Logisch dat ze daar op een gegeven moment ook over gaan praten en er vragen over gaan stellen. Maar daar moet dan wel ruimte voor zijn en er moet geen taboe op dit onderwerp liggen.

Daarnaast vraagt ook de ontwikkeling van de eigen seksualiteit van kinderen aandacht. Een goede begeleiding en stimulering kan voorkomen dat kinderen moeite krijgen met de eigen seksualiteitsbeleving, met hun zelfbeeld, en met hun vermogen intieme relaties met anderen aan te gaan. Seksualiteit is voor kinderen een normaal onderdeel van het leven. Daardoor stellen ze over seksualiteit net zo gemakkelijk vragen als over een ander onderwerp dat ze op dat moment interesseert. Je ziet dat seksualiteit pas beladen voor kinderen wordt door de negatieve reacties van volwassenen. Door uit te leggen waarom iets niet mag maak je er geen taboe van. Jonge kinderen uiten zich veel met hun lichaam en hebben een grote behoefte aan knuffelen en geknuffeld worden.

Langzaam wordt het hen duidelijk dat ze een jongen of een meisje zijn, wat nieuwsgierigheid met zich meebrengt naar de lichamen van anderen. Ook blijkt in hun spel dat ze zich steeds meer gaan bezig houden met sekserollen en dat ze zich hierbij oriënteren op het rolgedrag van volwassenen (vadertje-moedertje). Langzamerhand ontwikkelen ze ook een bepaald schaamtegevoel. Daarnaast gebruiken ze graag vieze woorden en schuttingtaal. Naarmate het schoolkind ouder wordt zal hij of zij zich steeds meer gaan identificeren met de eigen sekse. Soms betekent dit ook dat ze zich gaan afzetten tegen de andere sekse. Deze voortgaande ontwikkeling brengt vaak een rijke fantasie over seks van volwassenen met zich mee. Vies, eng en stiekem zijn reuze spannend.

Emotionele ontwikkeling

Als gevolg van een toenemend ik-besef worden kinderen zich bewust van de eigen kwetsbaarheid. Door kinderen de gelegenheid te geven gevoelens en gedachten te uiten, er met elkaar over te praten, leren ze met hun eigen gevoelens en gedachten om te gaan. Kleuters zijn meestal nog te zeer op zichzelf gericht om zich in te kunnen leven in anderen. Ze gaan ervan uit dat de ander net zo denkt en voelt als zij. Voor kinderen van 4 tot ca. 6 jaar speelt fantasiespel een belangrijke rol. Hiermee kan het kind oefenen om met emoties om te gaan. Wanneer kinderen ouder worden gaan ze steeds nadrukkelijker reflecteren op zichzelf: mogelijkheden, beperkingen, kenmerken, wensen, gevoelens en eigenschappen. Aanvankelijk zijn stemmingswisselingen nog heel gewoon, maar langzamerhand worden kinderen evenwichtiger. Ze leren steeds beter rekening te houden met de ander. Soms ontstaat de neiging stoer te doen of indruk te maken, dit alles heeft te maken met het verwerven van een plaats of status binnen een groep.

Zodra de kinderen de pubertijd naderen verandert er, naast lichamelijke veranderingen, ook heel wat op het hormonale vlak. Dit zorgt vaak voor een tijdelijke emotionele instabiliteit en verminderd zelfvertrouwen. Hierdoor is extra aandacht gewenst voor het zelfbeeld en het omgaan met verschillende gevoelens.

Het is belangrijk te werken aan zelfvertrouwen. Een kind dat zelfvertrouwen heeft, is minder snel van slag en kan op een gezonde manier met zijn emoties omgaan.

Sociale ontwikkeling

Een kleuter is een heel sociaal wezen en zoekt vaak geborgenheid. Hij is nog erg afhankelijk van volwassenen en hangt vaak aan bepaalde personen. Vanaf 4 jaar begint de sociale oriëntatie. Kinderen leren luisteren naar elkaar, wachten op elkaar, vertellen over eigen ervaringen, gaan samenwerken en leren geven en nemen.

Vanaf een jaar of 6 richt een kind zich al steeds minder op zichzelf en steeds meer op anderen. Ze krijgen vriendjes, worden zelfstandiger en leren zich aan afspraken te houden. Ze ontwikkelen een positief en negatief zelfbeeld. Heel belangrijk hierbij is of hij/zij zich in de groep geaccepteerd voelt. Kinderen willen er graag bij horen en zich geborgen voelen. De groep geeft ook een bepaalde druk, die soms groot kan zijn. Ook conflicten zijn aan de orde van de dag. Door de voortgaande sociale ontwikkeling wordt een belangrijke vooruitgang geboekt in het leren omgaan met conflicten. Deze vooruitgang is mogelijk omdat kinderen in toenemende mate in staat zijn zich te verplaatsen in de gevoelens, wensen, opvattingen en de situatie van anderen (het kind ontwikkelt empathie).

Vanaf een jaar of 9 beschikt een kind over het sociale begrip en de sociale vaardigheden die noodzakelijk zijn om zich in de maatschappij te kunnen handhaven. Naarmate het kind ouder wordt zal het steeds meer een toenemende behoefte hebben aan zelfstandigheid, privacy, een eigen mening en verantwoordelijkheid.

Cognitieve ontwikkeling

Op school leert het kind een aantal nieuwe vaardigheden zoals: lezen, spellen, schrijven en rekenen. Voordat een kind deze zaken kan leren, moet aan een aantal voorwaarden voldaan zijn. Het kind moet zich kunnen concentreren, kunnen luisteren, beschikken over een voldoende taalschat en het moet kunnen analyseren. In de eerste levensjaren wordt hiervoor al een basis gelegd. Op school leert een kind in toenemende mate zelfstandig taken uit te voeren en problemen zelf op te lossen. Omdat kinderen op school heel erg bezig zijn met het "leren", moet er juist op de BSO ruimte zijn om te ontspannen.

Taalontwikkeling

Een kind van 4 jaar kan bijna altijd al verstaanbaar spreken. Woorden worden steeds beter uitgesproken en zinnen worden steeds ingewikkelder. In deze leeftijdsfase gaat het kind ook beseft krijgen dat het door de taal achter bepaalde dingen kan komen door veel te vragen. Kinderen beginnen vaak met het schrijven van hun naam, maar deze ontwikkeling verloopt heel snel. Aan het eind van groep 3 kunnen kinderen vaak al behoorlijk lezen en ook al veel schrijven.

Overige aspecten m.b.t. de ontwikkeling

Persoonlijkheidsontwikkeling Kinderen van 4 jaar zijn nog steeds bezig met de ontwikkeling van de psychische onafhankelijkheid. Het kind begint te beseffen wat wel en wat niet mag. Het innerlijk geweten begint vorm te krijgen, het komt in de plaats van het geweten van de ouders. Hierbij is het belangrijk dat het kind begeleiding krijgt; er moeten duidelijke grenzen zijn.

Een kind van 4 weet ondertussen tot welk geslacht hij behoort en ontwikkelt het vermogen om buiten de eigen ik te treden, om zich in een ander in te leven.

Kinderen vanaf 6 jaar richten zich steeds meer op de buitenwereld. Ze leven in de realiteit en beseffen dat er een verschil is tussen wat je denkt en wat je voelt. Ze realiseren zich steeds meer dat een ander kind of een volwassene andere gevoelens heeft, andere gedachten, andere ervaringen en andere mogelijkheden. Een kind gaat zich vergelijken met een ander en zijn eigen persoonlijkheid tekent zich daarbij steeds duidelijker af. Zelfkennis komt tot stand door het beeld dat anderen hem voorhouden, maar dromen en fantasieën dragen ook bij aan het zelfbeeld. De reacties uit de omgeving hebben invloed op dit proces. Het is belangrijk om dingen die een kind goed kan te benadrukken, hiermee versterk je zijn persoonlijkheid. Kinderen met een andere culturele achtergrond moeten respect voelen voor hun eigen cultuur.

Vanaf een jaar of 9 is het geweten een deel van de persoonlijkheid geworden en een kind houdt zich aan de gangbare normen en waarden. Eigenwaarde Belangrijk in deze fase is het gevoel van eigenwaarde. Elk kind vindt het leuk om complimenten te krijgen, erbij te horen en anderen te helpen. Hij wil laten weten wat hij waard is. Er ontstaat langzamerhand verantwoordelijkheidsbesef. Een kind leert stap voor stap zijn verantwoordelijkheid te dragen.

Het volgen van de ontwikkeling

Pedagogisch medewerkers proberen een goed beeld te krijgen van de kinderen door hen te observeren, regelmatig en op verschillende momenten. Hierbij komen de verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod. Dagelijks wordt er een goede overdracht met ouders gedaan, waarin dit soort zaken ook aan bod kunnen komen.

Opvallend gedrag

Wanneer er iets opvalt aan een kind dan wordt dit in eerste instantie door de pedagogisch medewerkers met ouders besproken, zo kunnen we nagaan of er niet iets anders met het kind aan de hand is. Daarnaast wordt het kind ook besproken in het teamoverleg, tijdens de kind besprekingen. Pedagogisch medewerkers kunnen daarnaast ook de hulp inroepen van de pedagogisch coach.

Als de ouders zelf vragen of twijfels hebben over de ontwikkeling van hun kind kunnen ze dit ook bespreken met de pedagogisch medewerkers en zo nodig kan er hulp ingeschakeld worden. Ouders mogen ten alle tijden een gesprek aanvragen met de mentor van het kind. Het initiatief hiervoor ligt bij de ouders.

Normen en waarden, omgaan met gedrag

Normen en waarden

Waarden en normen zijn belangrijk omdat ze richting geven aan ons bestaan: ze beïnvloeden ons doen en laten, ons zelfbeeld en zelfvertrouwen, onze relaties met anderen. Iedere mens handelt vanuit normen en waarden. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe volwassenen en kinderen zich behoren te gedragen.

Kinderen vormen hun normen en waarden in de omgang met en naar voorbeeld van volwassenen. Het is niet verwonderlijk dat normen en waarden waarmee kinderen worden geconfronteerd, nogal eens in strijd zijn met elkaar: wat thuis mag, mag niet altijd op school of op de kinderopvang. Kinderen kunnen daardoor wel eens verward raken. Daarom is het van belang dat wij kinderen leren omgaan met waarden en normen. Zowel met waarden en normen van thuis als die van de kinderopvang en de eventuele verschillen daartussen. Door kinderen te helpen waarden en normen

te verhelderen, helpen we hen bewust te worden van hun eigen denken en handelen, met als achterliggend doel een groeiende zelfstandigheid, toenemend zelfvertrouwen en een zelfbewuste levenshouding.

Binnen BSO De Bijenkorf werken de pedagogisch medewerkers vanuit algemeen geldende normen en waarden. Hun pedagogisch handelen zal beïnvloed worden door hun persoonlijke ontwikkeling. Het is belangrijk dat ze zich daarvan bewust zijn.

De basis van de manier waarop wij met kinderen omgaan is: respect voor elkaar en de omgeving.

Omgaan met gedrag

Binnen BSO De Bijenkorf gaan we ervan uit dat een positieve benadering positief gedrag in de hand werkt. Positieve aandacht is dan ook een heel belangrijk aspect in de omgang met de kinderen. Kinderen horen niet alleen respons te krijgen als ze iets fout doen, maar meer nog als ze iets goed doen. Kinderen tasten regelmatig hun grenzen af. Dit is van groot belang voor hun totale ontwikkeling. Soms echter kan dit leiden tot gedrag dat storend of misschien zelfs gevaarlijk is voor henzelf of voor anderen. Wanneer kinderen na een waarschuwing van de pedagogisch medewerker doorgaan met het ongewenste gedrag is het soms noodzakelijk om grenzen te stellen, bijvoorbeeld door een kind even buiten de groep (maar nooit buiten de ruimte) te plaatsen. Pedagogisch medewerkers laten hierbij duidelijk blijken dat zij alleen het gedrag van het kind afkeuren en niet het kind zelf.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Huiselijk geweld en kindermishandeling komt overal voor en is een ernstig probleem. Kinderen die mishandeld worden, hebben recht op hulp en liefst zo vroeg mogelijk. De schade kan dan beperkt blijven. Een BSO is bij uitstek een plaats waar (een vermoeden van) kindermishandeling signaleerd kan worden.

Sinds 2013 is het Besluit vaststelling minimumeisen verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Dit besluit verplicht organisaties om een meldcode vast te stellen en kennis en gebruik ervan te bevorderen. In het kader van kwaliteitszorg wordt de plicht opgelegd om een meldcode te hanteren voor huiselijk geweld en kindermishandeling, daaronder ook begrepen seksueel geweld en eer gerelateerd geweld. De verplichting geldt voor organisaties en zelfstandige beroepskrachten in de gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg. Het kunnen signaleren van kindermishandeling is een belangrijke competentie waarover iedere beroepskracht die met kinderen werkt dient te beschikken. Daarnaast is een wettelijke meldplicht ingevoerd voor een vermoeden van een geweld- of zedendelict jegens een kind door een collega. Dit betekent dat een houder van een kinderopvangorganisatie wettelijk verplicht is om contact op te nemen met een vertrouwensinspecteur als over aanwijzingen beschikt wordt dat een collega een geweld of zedendelict begaat of heeft begaan en een kind hiervan het slachtoffer is.

De Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor de branche kinderopvang is gebaseerd op het basismodel meldcode: Stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Betreffend basismodel is ontwikkeld door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en bedoeld voor alle sectoren waar vanuit professioneel oogpunt met kinderen wordt gewerkt. De meldcode die wij hanteren is speciaal toegeschreven naar de branche

kinderopvang en is bedoeld voor iedereen die werkzaam is binnen deze branche. De meldcode geeft via een stappenplan aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling. Daarnaast bevat deze meldcode een route hoe te handelen bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega en een route hoe te handelen wanneer er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Elke stap binnen de routes wordt afzonderlijk uitgebreid toegelicht.

Klachtenprocedure

Doel van deze procedure is het zorg dragen voor een klantgerichte afhandeling van klachten. Hoe goed wij ook ons best doen, het kan altijd gebeuren dat u het ergens niet mee eens bent.

Ontevreden

Uw kind is bij BSO De Bijenkorf in goede handen. Echter, een enkele keer kan er iets mis gaan in de opvang van uw kind of in de organisatie van de kinderopvang. Wij vragen u, als u ontevreden bent over een bepaalde gang van zaken binnen onze BSO, ons dit persoonlijk te laten weten. Wij kunnen dan gezamenlijk proberen een oplossing te vinden om uw ontevredenheid weg te nemen. Ons advies is om altijd zo snel mogelijk te reageren als er klachten zijn, te lang uitstellen maakt het alleen maar moeilijker. Het eenvoudigst is het als u de klacht met Sandra bespreekt. Misschien kan het gesprek de klacht meteen oplossen, bijvoorbeeld na het maken van afspraken, of is er wat meer onderzoek nodig naar aanleiding van uw klacht. Als uw klacht nog niet wordt opgelost dan krijgt u na 5 werkdagen een schriftelijke bevestiging van de ontvangst van uw klacht en de omschrijving hiervan. U krijgt 20 werkdagen na het indienen van uw klacht schriftelijk bericht over de gegrondheid van de klacht en al dan niet te nemen maatregelen of reeds genomen maatregelen. Als uw klacht wel wordt opgelost in het gesprek wordt dit en ook de eventueel gemaakte afspraken in een verslag vastgelegd en ontvangt u hiervan een kopie.

U kunt uw klacht ook schriftelijk (of per mail) indienen. In dat geval krijgt u na 5 werkdagen een schriftelijke bevestiging van de ontvangst van uw klacht. U krijgt 20 werkdagen na het indienen van uw klacht een schriftelijke bericht over de gegrondheid van de klacht en al dan niet te nemen maatregelen of reeds genomen maatregelen. Een klachtenformulier is verkrijgbaar bij Sandra .

Externe klachtenprocedure

Heeft u het gevoel dat uw klacht na het doorlopen van de interne klachtenprocedure niet naar tevredenheid is afgehandeld, of wilt u direct de klacht extern indienen, dan kunt u zich wenden tot de externe klachtencommissie:

Geschillencommissie Kinderopvang

Postbus 90600
2509 LP, Den Haag

070-3105310

Ook kunt u dit via de website doen:

www.degeschillencommissie.nl